

УДК 005.941-047.52:33:001.101

**СУПЕРЕЧНОСТІ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ БІЗНЕС-
СВІДОМОСТІ В ЕКОНОМІЦІ ЗНАНЬ**

Приймак В.М.,

к.е.н., доцент

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Романишин В.О.,

к.е.н., доцент

ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима

Гетьмана»

У статті узагальнено та систематизовано концептуальні складові сучасної корпоративної бізнес-свідомості. Визначено комплекс професійних компетентностей сучасного фахівця відповідно до KM-орієнтованої парадигми розвитку суспільства та надано практичні рекомендації щодо їх формування. Обґрунтовано необхідність формування усвідомлення як суспільством у цілому, так і бізнесом потреби інвестувати у людські ресурси та освітню інфраструктуру.

Формування та розвиток корпоративної бізнес-свідомості, як цілеутворюючого елементу соціально-економічної системи, зумовлюється принципами та закономірностями системних трансформацій. Цим пояснюється зростання зацікавленості сучасного бізнес-середовища до наукового осмислення трансформаційних процесів організаційної діяльності, що призвело до виникнення і розвитку цілого комплексу наук, в яких розглядаються як загальні так і часткові аспекти становлення, функціонування і розвитку організацій.

На сьогодні компанії мають сформувати системну KM (Knowledge Management)-орієнтовану організаційну свідомість, яка б акцентувала особливу увагу на найважливішому ресурсі – люди та їх знання, оскільки конкурентні переваги все частіше залежать від уміння одержати знання й грамотно розпорядитися ними, та на основній новітній конкурентній

перевазі – інтелектуальних активах компанії (секретах виробництва, ідеях, технологіях, інших ноу-хау – знаннях).

Будь-які зміни як у суспільстві так і в організації, навіть незначні, вимагають наявності необхідних передумов. Можливість реалізації КМ-орієнтованих організаційних змін передбачає наявність достатнього рівня: інноваційно-інвестиційної ділової свідомості; наукових/науково-технічних результатів; людських ресурсів (високоосвічених активних фахівців як носіїв інтелектуального капіталу).

Аналіз виокремлених факторів впливу на КМ-свідомість показав, що в Україні позитивна тенденція щодо створення наукових/науково-технічних результатів, і, за умови збереження темпів розвитку та підвищення рівня їх якості, є всі підстави стверджувати про стабільність базису інноваційних проєктів. Такого ж рівня в бізнесколах наявна інноваційно-інвестиційна свідомість, яка підкріплена готовністю інвестувати в надризикові інноваційні проєкти.

Щодо фактору забезпеченості бізнесу фахівцями з достатнім рівнем КМ-свідомості, то тут доцільно вжити відповідні радикальні зміни. На сьогодні, вітчизняний ринок праці не здатний забезпечити потреби бізнесу фахівцями з достатнім рівнем професійних компетентностей,

В результаті, зважаючи на поточний стан в системі освіти України, взаємозв'язок між бізнесом та вітчизняною вищою освітою повністю втрачено – з одного боку, бізнес не може чітко визначити, які професійні компетентності фахівців необхідні для ефективного господарювання, а з другого боку, система вищої освіти України готує, в своїй більшості, незатребуваних або частково затребуваних на ринку праці України фахівців. В цьому випадку ініціативу щодо визначання та обґрунтування професійних компетентностей фахівців має взяти на себе наука.

Шляхом наукового обґрунтування практичних потреб реалій сучасного бізнес-середовища можна виокремити необхідні і достатні вимоги до професійних компетентностей сучасного фахівця. Необхідний

(мінімальний) рівень професійних компетентностей сучасного фахівця неодмінно має складатися із комплексу [1]: базових компетентностей (професійних, інтелектуальних, ситуативних, соціальних компетентностей); елементарних компетентностей ІТ&С-грамотності (компетентності в сфері Internet, телекомунікацій, роботи з оргтехнікою, навички роботи принаймні в одній автоматизованій інформаційно-аналітичній системі ERP-класу тощо); ключових комунікаційних компетентностей (базові навички CRM-технологій, вільне володіння щонайменше однією іноземною мовою тощо); індивідуальні особистісні характеристики.

Достатній рівень професійних компетентностей фахівця вимагає наявності корпоративних компетентностей, що визначаються відповідно до рівня організаційної зрілості компанії, етапу її життєвого циклу та кваліфікаційних характеристик професійної діяльності [2, 11].

У випадку корпоративних компетентностей модель професійних управлінських компетентностей становить КМ-орієнтований кластер, у якому раціонально поєднуються знання, вміння, досвід, інтелектуальні, соціально-орієнтовані та психофізичні здібності конкретного індивіда. Формування професійних компетентностей фахівців, адекватних сучасному бізнес-середовищу, вимагає як від суспільства в цілому, так і від бізнесу усвідомлення потреби інвестувати в людські ресурси та освітню інфраструктуру.

Таким чином, формування нової КМ-орієнтованої соціально-економічної реальності сучасного бізнес-середовища через усвідомлення інноваційно-інвестиційної політики вітчизняних компаній та суспільства в цілому надає повноцінну можливість отримати максимальну користь від потужного потенціалу феномену управління знаннями і знаходиться в прямій залежності від того, якою мірою людські ресурси зможуть реалізувати цю можливість шляхом реалізації компетентнісного потенціалу. При цьому, синергетичним ефектом розвитку КМ-орієнтованої

організаційної зрілості компанії є поява інноваційної бізнес-свідомості, сфокусованої на інвестиційній стратегії розвитку її інтелектуального капіталу.

Список використаних джерел

1. Приймак В. Модель професійних компетентностей сучасного менеджера / В. Приймак. // Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. – 2012. – №136. – С. 49–52.

2. Белущенко Т. Модели компетенций. Пример построения модели корпоративных компетенций [текст] / Т. Белущенко // Кадровик України. - 2008. - №5. - С. 112-116.